

Maapõue kasutamise ja kaitse aluste avalikustamine (kohalike omavalitsuste esindajatele)

Protokoll nr 3

Toimumise aeg: 16. juuni 2010, kell 15.00-16.30

Koht: Keskkonnaministeerium, Narva mnt 7A, Tallinn

Koosolekut juhatas: Rein Raudsep

Protokollija: Rein Raudsep

Osalejad:

Rein Raudsep, Keskkonnaministeerium
Tarmo All, Keskkonnaministeerium
Merle Pussak, Kose Vallavalitsus
Tarmo Vaik, Kiili Vallavalitsus
Märt Moll, Eesti Maaomavalitsuste Liit
Tiina Üksvärav, Eesti Maaomavalitsuste Liit
Irja Alakivi, Eesti Linnade Liit
Priit-Aulis Kesler, Jõhvi Vallavalitsus

Arutelu:

Rein Raudsep tänab osalejaid tulemast ja teeb sissejuhatuse, milles tutvustab arutelu päevakava. Teatab, et kõik küsimused ja ettepanekud, mis arutelul osalejatel tekivad, on oodatud Keskkonnaministeeriumi mailiaadressile: keskkonnaministeerium@envir.ee

Rein Raudsepa ettekanne „Maapõue kasutamise ja kaitse aluste“ (lühendatult *Alused*) eelnõu kohta.

Arvamused, ettepanekud ja küsimused (esitatud nii ettekande ajal kui pärast seda).

Irja Alakivi: Peaks olema ka vastutuskindlus, so mäeeraldis peaks olema kindlustatud. Kindlustuse võtaks maavara kaevandav ettevõtte. Selle korraldamine oleks ministeeriumi, nt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ülesanne.

Rein Raudsep: See on uus asi. Kindlustusorganisatsioonid ei oma selles valdkonnas mingit kogemust. Ka maavarasid kaevandavad ettevõtjad ei ole mäeerealdise kindlustamise vajadust esile tõstnud. Võimalusi tuleb uurida.

Tarmo Vaik: Probleeme on tasandusfondiga, raha makstakse nn põlevkivivaldadele. Mõnes vallas on nii, et seal maavara ei kaevandata, aga naabervallas kaevandatakse ja selle mõjud ulatuvad sinnagi.

Rein Raudsep: Jah, selliseid on. Põlevkivi regioonis on taolises olukorras näiteks Kohtla-Nõmme vald.

Märt Moll täpsustab oma sõnavõttus tasandusfondi olemust ja uusi arenguid selles osas.

Irja Alakivi räägib valdade üldplaneeringutest ja, et Keskkonnaministeerium hoiab mitme valla üldplaneeringut kinni.

Rein Raudsep selgitab asjaolusid, millistel juhtudel tuleb üldplaneering Keskkonnaministeeriumiga kooskõlastada. Seletab detailsemalt ka mäerendi olemust, et selle rakendamise abil on võimalik maavara kaevandamist ja kaevandatud alade korrastamist kiirendada ning lubada maardlate peal rajada ehitisi.

Tiina Üksvärav arvab, et võib-olla peaks kaevandatud alade korrastamise tagamiseks sisse seadma

eriarve, analoogselt prügilate operaatorite omaga, kuigi selle arve jaoks ei ole kehtestatud piirmäärasid ja süsteem on suhteliselt ebaselge.

Rein Raudsep: Üheks võimaluseks on luua kaevandatud alade korrastamise arve Keskkonnainvesteeringute Keskuse juurde. Seda tuleb arutada.

Priit-Aulis Kesler esitab küsimuse Ahtme kaevanduse kohta: kas seal on kaevandamine lõpetatud või peatatud.

Rein Raudsep: Teatavasti on lõpetatud, pean täpsustama.

Merle Pussak: Kui pikaks ajaks antakse maavara kaevandamise lubasid?

Rein Raudsep selgitab, et see sõltub maavarast ja vastavalt maapõueseaduses sätestatule kuni 10 või kuni 30 aastaks.

Merle Pussak toob näite Tallinn-Tartu maantee ehitamise kohta, kus korraga on avatud hulk karjääre, osa neist on eraomandis oleva maavaravaru pea ja avaldab arvamust, et korraga avatud karjäärade arvu tuleks piirata.

Rein Raudsep selgitab, et seda on keeruline piirata. Praegu töös olev „Maapõue kasutamise ja kaitse alused“ käsitleb riigi omandis olevaid maavarasid.

Irja Alakivi küsib, kas *Alustest* saab omaette eelnõu.

Rein Raudsep selgitab, et *Alused* on mõeldud koostada töödokumendina, lähtematerjalina uue maapõueseaduse eelnõu koostamiseks.

Irja Alakivi: Ettevõtjad soovivad kohalike omavalitsuste õigusi piirata, kaotada ära veto-õigus maapõuealaste lubade andmisel. Seda küll ei tahaks.

Rein Raudsep: Seda on varemgi proovitud teha. Kohalikelt omavalitsustelt maapõuealaste lubade andmisel veto-õiguse äravõtmine ei ole õige.

Irja Alakivi arutleb maavara kaevandajate, looduskaitstajate ja kohalike elanike huvide üle.

Kohalikke elanikke huvitab eelkõige, et nende elu-olu maavara kaevandamise tõttu ei halveneks.

Märt Moll tunneb muret nn põlevkivivaldade pärast, kes jäävad rahast ilma, kui põlevkivi otsa saab ja kaevandamine lõpetatakse.

Rein Raudsep meenutab, et seda probleemi on päris hulk aega arutatud ja lahendusi otsitakse. Rahandusministeeriumi juures tegutseb selles küsimuses spetsiaalne komisjon.

Tiina Üksvärav arvab, et kinnisvara omanikud peaksid kaevandamisest tulenevate negatiivsete mõjude korvamiseks kompensatsiooni saama.

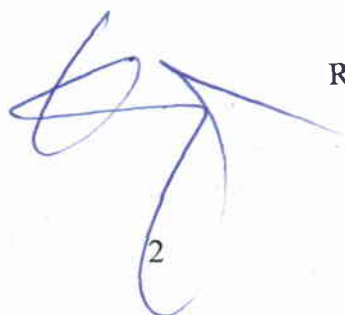
Rein Raudsep arvab, et sellise kompensatsiooni maksmise süsteemi väljatöötamine on keerukas (milline on mõjutatud isikute ring) ja seda arutati ka Põlevkivi kasutamise riikliku arengukava koostamise ajal ning loodi vastav meede, mille raames püütakse vastav kord sisse seada. Meenutab, et keskkonnamõju hindamise (KMH) käigus selgitatakse välja nt maavara kaevandamisega tekitatavad mõjud ja nende leevendamise võimalused. KMH aruanne võiks olla alusdokumendiks, millest lähtuda mõjutatud isikute ringi määramisel.

Tarmo Vaik toob näiteid isiklikest kogemustest Nabala maardla piirkonnas.

Rohkem küsimusi ja sõnavõtte ei ole.

Rein Raudsep tänab koosolekust osavõtjaid ja avaldab arvamust, et kõigist küsimustest ning ettepanekutest on abi *Aluste* viimistlemisel ja uue maapõueseaduse eelnõu koostamisel.

Koosolekut juhatas ja protokollis



Rein Raudsep